

Det Kongelige Samferdselsdepartement
Postboks 8010 Dep

0030 Oslo

Ref.: OG

Oslo, 23.02.2017

Høringsuttalelse til ny lov om utprøving av selvkjørende kjøretøy på vei

Kollektivtrafikkforeningen er opptatt av dagens og framtidens kollektivtransport. Vi mener at kollektivtrafikken er en viktig del av løsningen for å møte de store klima- og miljøutfordringene samfunnet står overfor.

Foreningen ser også på hvordan digitalisering og trender som autonome kjøretøy kan bidra til å gi enkeltmennesket økt frihet i sitt reisemønster, og samtidig bli uavhengig av privatbilen.

Våre medlemmer har i likhet med Samferdselsdepartementet tro på at ny teknologi og økt automatisering fører til både økt effektivitet i trafikkavviklingen og økt mobilitet, samt at det kan bidra til å bedre miljøet ved at flere reiser sammen og færre privatpersoner har behov for å eie bil.

Kollektivtrafikkforeningen mener at man med autonome kjøretøy ser begynnelsen på en disruptjon innen personbil- og kollektivtrafikk. Foreningen mener derfor det er riktig at det utformes et helt nytt regelverk for utprøving av autonome kjøretøy, og at man ikke forsøker å endre på den eksisterende Vegtrafikkloven.

I høringsdokumentet legges det opp til at en konkret person må stå ansvarlig for utprøvingen. «Om og hvor et eventuelt etterfølgende ansvar skal plasseres ved en eventuell hendelse vil man vurdere ut fra hendelsen som helhet». Kollektivtrafikkforeningen mener at dette ikke er tydelig nok.

Det er viktig å plassere ansvar, slik at det ved eventuelle hendelser ikke er usikkerhet om det er juridisk person eller den enkelte ansatte som er ansvarlig. I lov om utprøving anbefaler Kollektivtrafikkforeningen at dette ansvaret knyttes opp mot juridisk person, da det alltid vil være nødvendig at en organisasjon står bak forsøkene. Forsøksloven må likevel ikke frata enkeltpersoner alt ansvar. Det er viktig at man sikrer at både organisasjonene og enkeltpersonene som arbeider med disse forsøkene gjør det med størst mulig grad av trygghet og sikkerhet.

Kollektivtrafikkforeningen ser at det er mange begrep som brukes om selvkjørende kjøretøy, og at de ulike begrepene avhenger av graden av automatisering. Det er viktig å gi mulighet for utprøving av alle typer selvkjørende kjøretøy. Det er viktig at loven om utprøving går så langt at

man kan teste på vei kjøretøy som ikke er avhengig av noe utenfor kjøretøyet selv, dvs. autonome kjøretøy.

Autonome kjøretøy er allerede testet en rekke steder i Norge, men så langt i svært restriktive former på grunn av gjeldende lovgivning og hvor langt teknologien er kommet. Begrensingene for uttesting fører til at resultatene av testingen også blir begrenset.

Utviklingen går fort, og vi har tro på at den vil eskalere. Et av våre medlemmer har allerede anskaffet selvkjørende busser for selv å teste dem ut. Hele bransjen er spent på de videre testresultatene, og ønsker mer fleksible rammer for testingen slik at resultatene blir mer realistiske og kan føre oss raskere fram til å kunne ta i bruk selvkjørende kjøretøy som en del av kollektivtilbudet.

Kollektivtrafikkforeningen mener derfor det er viktig at et regelverk for utprøving av selvkjørende kjøretøy kommer på plass så raskt som mulig.

Det er viktig at forsøksordningen gir muligheter for å teste både:

- småbusser uten tradisjonell førerplass
- tilsvarende kjøretøy for gods
- platooning
- mer selvkjørende teknologi i kjøretøy med tradisjonell førerplass, som et ledd i trafiksikkerhetsarbeid.

Det er naturlig at autonome kjøretøy ikke ble vurdert da Wien-konvensjonen om vegtrafikk av 1968 og Geneve-konvensjonen av 1949 ble utformet. Det er ut fra Vegtrafikkkonvensjonen og de kjøretøy som så langt har vært i markedet også naturlig at Vegtrafikkloven legger opp til at en fører alltid skal ha «fullt herredømme over kjøretøyet».

Kollektivtrafikkforeningen mener det er viktig at regjeringen samarbeider med andre land i dette lovspørsmålet. Dette for at internasjonale konvensjoner ikke skal hindre nasjonal lovgivning som tillater utprøving av autonome kjøretøy, og på litt sikt også som en del av kollektivtilbudet. Det er også viktig for Norge å se til og trekke erfaringer fra utprøvinger i andre land, og å se hvilke permanente løsninger som velges i andre land.

Kollektivtrafikkforeningen forutsetter at regelverket om utprøving åpner for at eksisterende infrastruktur/veier kan tas i bruk.

Kollektivtrafikkforeningen mener det er viktig i denne fasen at utprøvsloven går foran personopplysningsloven. Dette for å teste ut alle aspekter av autonome kjøretøy. Det er samtidig viktig å gi den som innhenter informasjon et helt klart ansvar for å beskytte materialet.

I et slikt innovativt arbeid er det vanskelig å forutse alle situasjoner som kan oppstå, og Kollektivtrafikkforeningen mener derfor det er nødvendig å gi myndighetene en vid adgang til å stille vilkår for å gi tillatelse til utprøving av autonome kjøretøy.

Avslutningsvis vil Kollektivtrafikkforeningen igjen påpeke viktigheten av så snart som mulig å få på plass et helt nytt regelverk for utprøving av autonome kjøretøy på vei, for deretter umiddelbart starte arbeidet med en lov som kan tillate autonome kjøretøy i daglig drift.

Med vennlig hilsen
Kollektivtrafikkforeningen

Olov Grøtting (sign)
Daglig leder